

nia v Ukraini" [Foreign Experience of Property Tax and the Prospects of its Implementation in Ukraine]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Ekonomika»*, vol. 20, iss. 1/1 (2015): 132-135. http://dSPACE.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/2711/1/Бортник_1.pdf

Dzhordzhyo, O. "Podatky na nerukhomist u Yevropi u 2024 rotsi. Krainy z vysokymy ta nyzkymy podatkami na nerukhomist" [Property Taxes in Europe in 2024. Countries with High and Low Property Taxes]. *Feod Group*. <https://feodgroup.com/uk/news-uk/podatki-na-neruhomist-u-evropi-u-2024-kraini-z-visokimi-ta-nizkimi-podatkami>

Kaziuk, Ya., and Ventsel, V. "Administruvannia mistsevykh podatkiv i zboriv orhanamy mistsevoho samovriaduvannia: potochnyi stan ta problemy" [Administration of Local Taxes and Fees by Local Self-government Bodies: Current State and Problems]. *Detsentralizatsiia*. August 06, 2024. <https://decentralization.ua/news/18432>

Kysel, A. S. "Osoblyvosti opodatkuvannia nerukhomoho maina, vidminnoho vid zemelnoi dilianky" [Features of Taxation of Real Property, Distinct from Land Parcels]. *Pravova derzhava*, no. 31 (2018): 154-162. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2018.31.143540>

[Legal Act of Ukraine] (1997). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2022). <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41084>

[Legal Act of Ukraine] (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3050-20#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2023-р#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2024). <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43803>

Portal «Vidkrytyi biudzheth». Dokhody biudzhethiv. <https://openbudget.gov.ua/national-budget/incomes>

"Significant Features of the Property Tax. State-by-State Property Tax at a Glance". *Lincoln Institute of Land Policy*. <https://www.lincolninst.edu/data/significant-features-property-tax/state-state-property-tax-glance/>

Taranhul, L. L., and Melnyk, A. M. "Peredumovy rozvytku opodatkuvannia nerukhomosti v Ukraini" [Preconditions of the Real Estate Taxation in Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 11 (2015): 358-365. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2015-11_0-pages-358_365.pdf

УДК 368.914:336.722.8(477)

JEL: H2; H55

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-9-391-397>

ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

©2024 СЕМЕНОВА В. Г., ТРУНЬКО В. С.

УДК 368.914:336.722.8(477)

JEL: H2; H55

Семенова В. Г., Трунько В. С. Ефективність управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України

Метою статті є аналіз проблем управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України та розробка напрямів підвищення ефективності управління в зазначеній сфері. У статті досліджено структуру управління та основні функції Пенсійного фонду України (ПФУ). Зазначено, що основні функції ПФУ полягають у зборі й акумуляції пенсійних внесків, нарахуванні та виплаті пенсій, а також в управлінні фінансовими ресурсами, що спрямовуються на пенсійне забезпечення громадян. Проведено аналіз середнього розміру пенсійних виплат у динаміці останніх років, досліджено структуру надходжень та видатків Пенсійного фонду України. Розглянуто основні напрями вдосконалення ефективності управління фінансовими ресурсами ПФУ. Підкреслено, що підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України є критично важливим завданням для забезпечення стабільності та розвитку пенсійної системи країни. Аналіз виявив низку ключових проблем, включно з демографічними викликами, структурним дефіцитом бюджету Пенсійного фонду України та недостатньою диверсифікацією джерел фінансування. Запропоновані заходи з оптимізації управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України включають впровадження сучасних інформаційних технологій для поліпшення адміністрування, вдосконалення системи контролю за використанням коштів. Прозорість і підзвітність у фінансових операціях ПФУ сприятимуть підвищенню довіри населення, а підвищення фінансової грамотності громадян стимулюватиме активну участь у накопичувальних системах. Особливу увагу варто приділити поступовому переходу до накопичувальної пенсійної системи, що дозволить знизити навантаження на солідарну систему та створити додаткові джерела фінансування пенсійних виплат. Реалізація комплексу запропонованих заходів дозволить суттєво підвищити фінансову стійкість Пенсійного фонду України, забезпечити більш справедливий розподіл пенсійних виплат і створити передумови для підвищення рівня соціального захисту пенсіонерів. Водночас успішність реформування системи управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України значною мірою залежатиме від послідовності державної політики, якості законодавчої бази та ефективності міжвідомчої координації.

Ключові слова: Пенсійний фонд України, розмір пенсійної виплати, джерела фінансування, категорії видатків, структура видатків.

Рис.: 4. **Бібл.:** 9.

Семенова Валентина Григорівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності, Одеський національний економічний університет (вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна)

E-mail: semenova_vg@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5194-4878>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/B-9530-2015>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56912045500>

Трунко Вікторія Сергіївна – студентка факультету фінансів, банківської справи та страхування, Одеський національний економічний університет (вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна)

E-mail: 077546016vt@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2571-1695>

UDC 368.914:336.722.8(477)

JEL: H2; H55

Семенова V. H., Trunko V. S. Efficiency of Management of Financial Resources of the Pension Fund of Ukraine

The article is aimed at analyzing the problems of managing financial resources of the Pension Fund of Ukraine and developing directions for improving the efficiency of management in this area. The article studies the management structure and main functions of the Pension Fund of Ukraine (PFU). It is noted that the main functions of the PFU are to collect and accumulate pension contributions, accrue and pay pensions, as well as to manage financial resources directed to the pension provision of citizens. The analysis of the average size of pension payments in the dynamics of recent years is carried out, the structure of revenues and expenditures of the Pension Fund of Ukraine is studied. The main directions of improving the efficiency of management of financial resources of the PFU are considered. It is emphasized that improving the efficiency of financial resources management of the Pension Fund of Ukraine is a critically important task for ensuring the stability and development of the country's pension system. The analysis revealed a number of key problems, including demographic challenges, structural budget deficit of the Pension Fund of Ukraine, and insufficient diversification of funding sources. The proposed measures to optimize the management of financial resources of the Pension Fund of Ukraine include the introduction of modern information technologies to improve administration, also to improve the system of control over the use of funds. Transparency and accountability in financial transactions of the PFU will help increase public confidence, and increase the financial literacy of citizens will stimulate active participation in systems of savings accumulation. Particular attention should be paid to the gradual transition to an accumulated pension system, which will reduce the burden on the solidarity system and create additional sources of financing pension payments. The implementation of the complex of proposed measures will significantly increase the financial stability of the Pension Fund of Ukraine, ensure a fairer distribution of pension payments and create preconditions for increasing the level of social protection of pensioners. At the same time, the success of reforming the system of financial resources management of the Pension Fund of Ukraine will largely depend on the consistency of State policy, the quality of the legislative framework and the efficiency of interagency coordination.

Keywords: Pension Fund of Ukraine, amount of pension payment, sources of funding, categories of expenditures, structure of expenditures.

Fig.: 4. **Bibl.:** 9.

Семенова Валентина Г. – Д. С. (Економіка), Професор, Професор кафедри Економіки Підприємства та Організації Підприємства, Одеський національний економічний університет (вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна)

E-mail: semenova_vg@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5194-4878>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/B-9530-2015>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56912045500>

Трунко Вікторія С. – Студентка факультету фінансів, банківської справи та страхування, Одеський національний економічний університет (вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна)

E-mail: 077546016vt@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2571-1695>

Пенсійний фонд України (ПФУ) є центральним органом виконавчої влади, який відповідає за адміністрування державного пенсійного забезпечення. Основні функції Фонду полягають у зборі й акумуляції пенсійних внесків, нарахуванні та виплаті пенсій, а також в управлінні фінансовими ресурсами, що спрямовуються на пенсійне забезпечення громадян. Його діяльність регулюється законами України, зокрема Законом «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р. № 1058-IV.

Актуальність теми обумовлена низкою важливих факторів. Демографічні виклики, такі як старіння населення та зменшення кількості працездатних громадян відносно пенсіонерів через міграцію, створюють значний тиск на пенсійну систему. Фінансова стійкість Пенсійного фонду

України викликає серйозне занепокоєння через наявність дефіциту його бюджету та залежність від державних дотацій.

Дослідженню діяльності Пенсійного фонду України присвятили свої наукові роботи Л. М. Дучимінська [1]; Д. М. Карпов, В. В. Круглов [2]. У зазначених роботах досліджено принципи діяльності Пенсійного фонду України та вплив економічних і демографічних факторів на його діяльність. Вітчизняні дослідники приділяють також значну увагу питанням щодо виділення проблем формування ресурсів Пенсійного фонду України. Серед таких робіт заслуговують на увагу дослідження П. П. Латковського [3]; А. В. Марущака [4]; М. О. Слатвінської [5]. Науковцями розглянуто діяльність Пенсійного фонду України в контексті забезпечення соціального захисту громадян, джерела форму-

вання ресурсів ПФУ та проблемні аспекти цих напрямів.

Незважаючи на наявність цілої низки досліджень, присвячених управлінню діяльністю Пенсійного фонду України, низка аспектів не знайшла достатнього відображення в наукових працях. Зокрема, потребують подальшого дослідження питання щодо визначення напрямків підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами ПФУ в сучасних умовах.

Метою статті є аналіз проблем управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України та розробка напрямів підвищення ефективності управління в зазначеній сфері. Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання:

- ✦ дослідити структуру та функції ПФУ;
- ✦ проаналізувати надходження та видатки ПФУ;
- ✦ розглянути ключові напрямки підвищення ефективності управління ресурсами ПФУ.

У процесі проведення дослідження та представлення його результатів було використано такі методи: загальнонаукові методи пізнання, метод порівняння, групування й узагальнення, метод аналізу та синтезу. Передусім досліджено структуру управління та основні функції ПФУ. На наступному етапі проведено аналіз середнього розміру пенсійних виплат у динаміці останніх років, досліджено структуру надходжень і видатків ПФУ. Також розглянуто основні напрями вдосконалення ефективності управління фінансовими ресурсами ПФУ.

Соціальна значущість пенсійного забезпечення не може бути переоцінена, оскільки воно безпосередньо впливає на якість життя мільйонів українців, що підкреслює необхідність забезпечення гідного рівня пенсій.

Процес реформування пенсійної системи, включно з упровадженням накопичувальної складової, вимагає адаптації до нових економічних реалій. Оптимізація витрат і підвищення ефективності адміністрування, а також боротьба з нецільовим використанням коштів залишаються критичними завданнями. Водночас сучасні технологічні можливості відкривають нові перспективи для диджиталізації процесів управління фінансами та впровадження передових систем аналітики і прогнозування, що може суттєво підвищити ефективність управління ресурсами ПФУ.

Механізми формування та розподілу коштів Пенсійного фонду України базуються на солідарній системі. Солідарна пенсійна система заснована на принципі міжпоколінневої солідарності, де населення, що працює, сплачує внески до пенсійного фонду, з якого фінансуються виплати пенсіонерам.

Основна ідея полягає в тому, що поточні покоління працюючих забезпечують пенсійні виплати попереднім поколінням.

Структура та функції дозволяють ПФУ ефективно виконувати свої завдання щодо забезпечення пенсійних виплат та управління пенсійною системою України [6].

На думку дослідників, прозорість та ефективність управління Пенсійним фондом України є запорукою його платоспроможності та забезпечення пенсійних виплат [2, с. 238].

Для оцінки ефективності розглянемо статистичні дані: середній розмір призначеної пенсійної виплати; кількість працюючих на одного пенсіонера; структура доходів ПФУ; структура видатків ПФУ.

Середній розмір призначеної пенсійної виплати – це середня сума пенсії, яку отримують пенсіонери в Україні. Цей показник відображає рівень пенсійного забезпечення в країні та дозволяє оцінити, наскільки пенсійна система задовольняє потреби пенсіонерів (рис. 1).

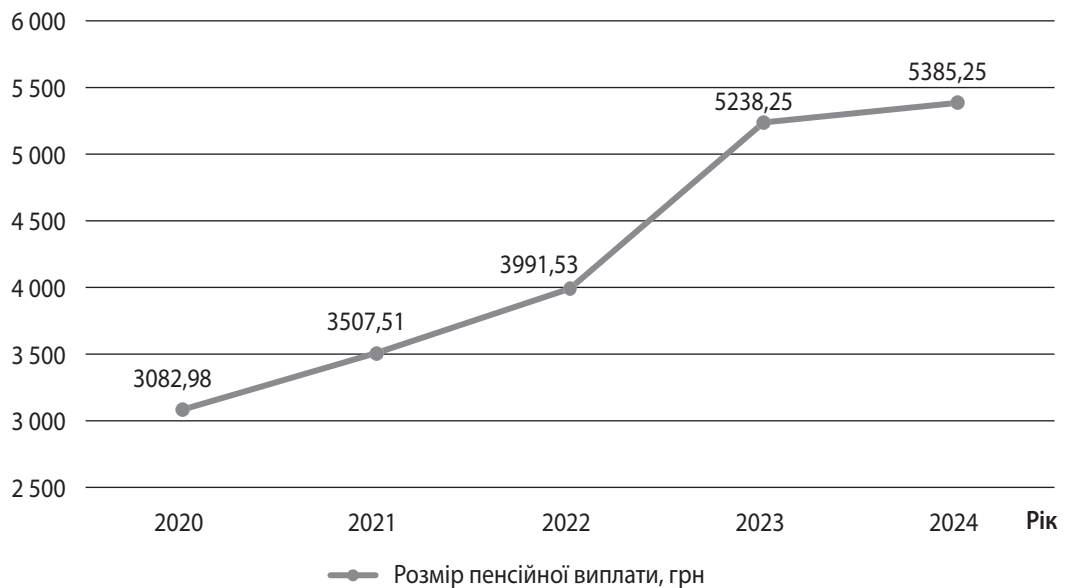
Загалом упродовж усього досліджуваного періоду розмір середньої пенсійної виплати зростає. Зауважимо, що найбільшим приріст був у 2023 р. – порівняно з 2022 р. розмір середньої пенсійної виплати збільшився на 1246,72 грн, або на 23,8%. Однією з основних причин підвищення пенсій стало значне зростання цін і інфляція, що суттєво впливало на рівень життя пенсіонерів.

Щоб забезпечити соціальну підтримку найбільш вразливих верств населення, уряд був змушений індексувати пенсії. Таким чином, розмір середньої пенсії за досліджуваний період збільшився з 3082,98 грн до 5385,25 грн, тобто на 2302,27 грн.

Наступним важливим показником, який впливає на розмір пенсій, є кількість працюючих на одного пенсіонера, що є співвідношенням кількості працюючих громадян, які сплачують внески до ПФУ, до кількості пенсіонерів. Для його розрахунку загальну кількість працюючих, які сплачують внески, поділимо на загальну кількість пенсіонерів. Наведений показник демонструє навантаження на зайняте населення щодо утримання пенсіонерів. Він важливий для оцінки стійкості пенсійної системи в довгостроковій перспективі.

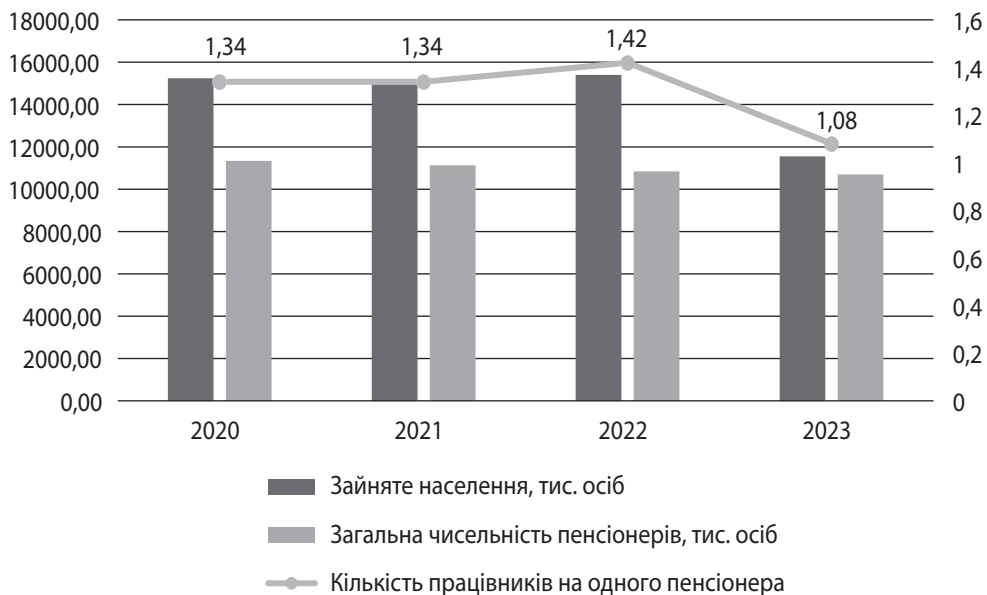
Динаміку показника зображено на рис. 2. Спостерігаються суттєві коливання рівня зайнятого населення, що вплинуло на досліджуваний показник. У періоді 2020–2023 рр. найбільшим навантаженням на працівника був 2023 р., тобто за ідеальних умов ЄСВ з одного працівника мав переkritи пенсійну виплату для одного пенсіонера.

Для порівняння: у 2022 р. дві пенсійні виплати складала б ЄСВ з трьох працівників. Таке наван-

Рис. 1. Середній розмір призначеної пенсійної виплати у 2020–2024 рр. по Україні

Джерело: сформовано авторами на основі даних [7].

Рис. 2. Структура населення в період 2020–2023 рр. в Україні

Джерело: сформовано авторами на основі даних [8].

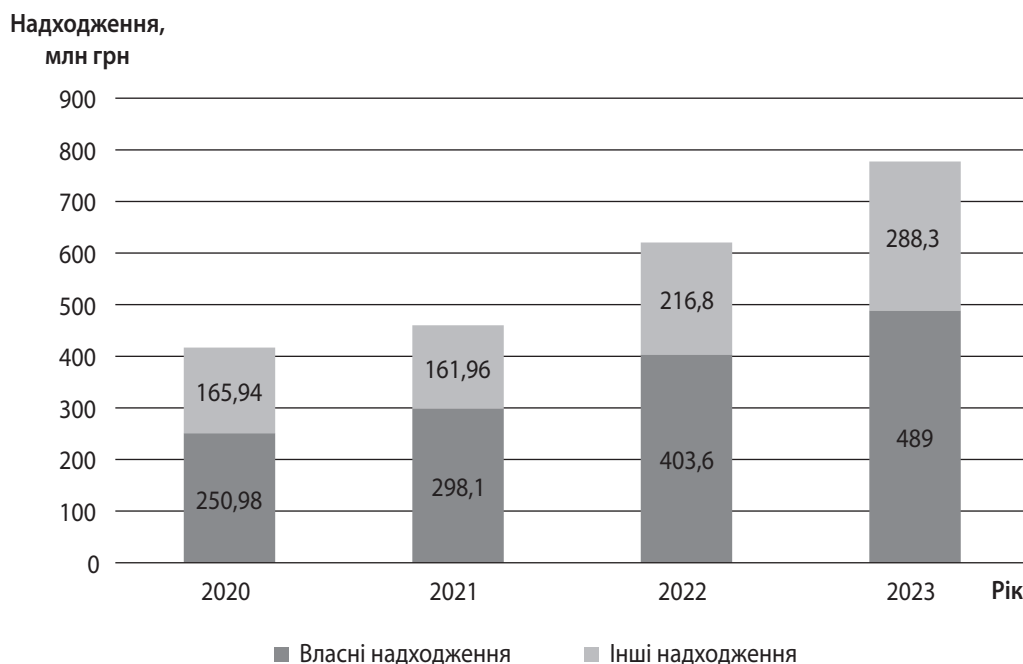
таження на працівника є критичним. Підкреслимо, що в Україні відбувається процес старіння основної маси населення. Крім того, працездатне населення мігрує закордон через недостатній рівень безпеки в країні.

Структура доходів ПФУ – це розподіл джерел надходжень коштів до Пенсійного фонду України. Аналіз структури доходів дозволяє оцінити залежність ПФУ від різних джерел фінансування та визначити рівень фінансової самостійності фонду.

Надходження до Пенсійного фонду України відбуваються з двох джерел:

- ✦ власні надходження ПФУ, які формуються шляхом сплати ЄСВ роботодавцями за працівників;
- ✦ кошти Державного бюджету України на фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду України.

Таким чином, зразковою є структура надходжень до ПФУ, коли власні надходження займають якнайбільшу частку, а надходження з Державного бюджету України є мінімальними. На рис. 3 продемонстровано розміри надходжень за джерелами.

Рис. 3. Структура надходжень до Пенсійного фонду України, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі даних [9].

Зауважимо, що, незважаючи на збільшення обсягів власних надходжень, надходження від Державного бюджету України також збільшуються. У 2020 р. частка власних надходжень ПФУ до загальних надходжень складала 60%, у 2021 р. вона збільшилася до 64,9%, у 2022 р. майже не змінилася і дорівнювала 65,1%, у 2023 р. зменшилася до 62,7%. Таким чином, власні надходження ПФУ складають 60–65% протягом досліджуваного періоду.

Задля повноти аналізу управління коштами розглянемо видатки Пенсійного фонду України. Структура видатків ПФУ – це розподіл витрат Пенсійного фонду України за напрямками використання коштів.

Категоріями видатків є:

- ✦ видатки на пенсійні виплати;
- ✦ адміністративні витрати;
- ✦ сплата поштового збору та розрахунково-касове обслуговування;
- ✦ погашення позик минулих років.

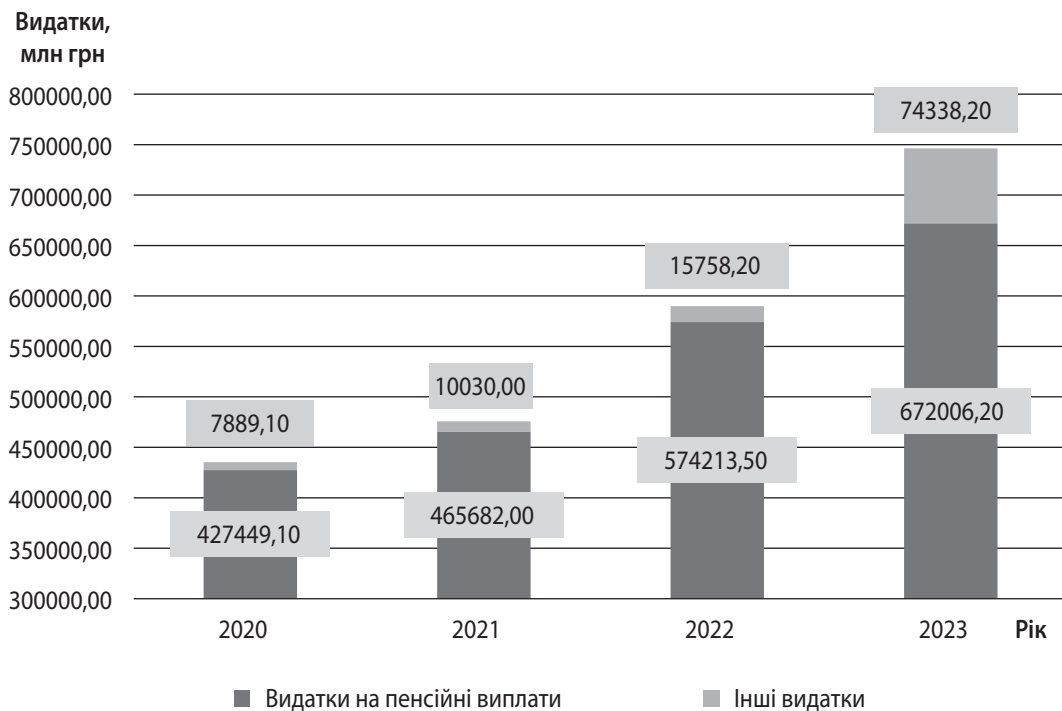
Аналіз структури видатків допомагає оцінити ефективність використання коштів ПФУ та визначити пріоритетні напрямки витрат. На *рис. 4* зображено структуру видатків ПФУ.

У досліджуваному періоді видатки ПФУ зростають з кожним роком. Значну частку у 2020–2022 рр. займають видатки на пенсійні виплати. У 2023 р. з'являється нова стаття видатків – видатки з коштів Державного бюджету України на виплату пільг і житлових субсидій. Через це змі-

нюється структура – видатки на пенсійні виплати складають 90% від загальних видатків ПФУ, що на 7,26% менше, ніж у попередньому 2022 р.

Проведений аналіз свідчить про проблемність і недосконалість системи управління ресурсами ПФУ. Науковці підкреслюють, що виконання завдання підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України сприятиме забезпеченню його стабільності, прозорості та здатності виконувати свої соціальні функції. До основних напрямів досягнення поставлених завдань дослідники відносять такі:

1. Аудит витрат ПФУ на адміністративні потреби може виявити можливості для їх зменшення.
2. Встановлення чітких критеріїв для отримання виплат, що знизить витрати на незаконні або невиправдані виплати.
3. Упровадження сучасних інформаційних технологій, таких як автоматизація обліку пенсійних внесків, електронна реєстрація та обробка заявок на пенсії, знижує адміністративні витрати та підвищує прозорість.
4. Надання можливості громадянам керувати пенсійними рахунками онлайн зменшить бюрократичні процедури та підвищить ефективність взаємодії з клієнтами.
5. Актуалізація пенсійного законодавства відповідно до демографічних змін і економічної ситуації в країні [1–4].

Рис. 4. Структура видатків з Пенсійного фонду України, млн грн

Джерело: сформовано авторами на основі даних [9].

Для оптимізації джерел формування ресурсів Пенсійного фонду України, на нашу думку, необхідно вжити такі заходи:

- ✦ створити робочі місця шляхом розвитку регіональних програм і місцевих громад;
- ✦ забезпечити зростання рівня доходів та оплати праці в усіх сферах економіки;
- ✦ сприяти зниженню тіньових виплат заробітної плати;
- ✦ створити сприятливі умови для розвитку малого бізнесу в регіонах з метою забезпечення робочими місцями;
- ✦ посилити контрольну функцію за виплатами в Пенсійний фонд України та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- ✦ на основі використання міжнародного досвіду вдосконалювати системи пенсійного забезпечення працівників.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами Пенсійного фонду України є критично важливим завданням для забезпечення стабільності та розвитку пенсійної системи країни. Аналіз виявив низку ключових проблем, включно з демографічними викликами, структурним дефіцитом бюджету ПФУ та недостатньою диверсифікацією джерел фінансування.

Запропоновані заходи з оптимізації управління фінансовими ресурсами ПФУ включають впровадження сучасних інформаційних технологій для поліпшення адміністрування, вдосконалення системи контролю за використанням коштів. Прозорість і підзвітність у фінансових операціях ПФУ сприятимуть підвищенню довіри населення, а підвищення фінансової грамотності громадян стимулюватиме активну участь у накопичувальних системах. Особливу увагу варто приділити поступовому переходу до накопичувальної пенсійної системи, що дозволить знизити навантаження на солідарну систему та створити додаткові джерела фінансування пенсійних виплат.

Реалізація комплексу запропонованих заходів дозволить суттєво підвищити фінансову стійкість ПФУ, забезпечити більш справедливий розподіл пенсійних виплат і створити передумови для підвищення рівня соціального захисту пенсіонерів. Водночас успішність реформування системи управління фінансовими ресурсами ПФУ значною мірою залежатиме від послідовності державної політики, якості законодавчої бази та ефективності міжвідомчої координації.

Подальші дослідження в цій сфері мають зосередитися на розробці детальних механізмів впровадження запропонованих змін, оцінці їх довгострокового впливу на економіку країни та пошуку інноваційних підходів до вирішення проблем пенсійного забезпечення в умовах глобальних економічних викликів. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Дучимінська Л. М. Принципи діяльності Пенсійного фонду України як суб'єкта запобігання злочинам. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2019. № 1. С. 118–124. DOI: 10.34015/2523-4552.2019.1.10
2. Карпов Д. М., Круглов В. В. Вплив економічних і демографічних факторів на реалізацію завдань публічного управління Пенсійним фондом України. *Розвиток сучасного українського суспільства у соціологічному вимірі* : матеріали 10-ї Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 15 грудня 2023 р.). Харків : НТУ «ХП», 2023. С. 237–241. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/59ba0b44-7df4-40b4-b050-14a77a95f246/content>
3. Латковський П. П. Принцип транспарентності бюджету як важлива складова безпеки держави. *Юридичний вісник*. 2019. № 3. С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.938>
4. Марущак А. В. Діяльність Пенсійного фонду України як позабюджетного цільового фонду у контексті реформувань пенсійної системи. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Вип. 6. С. 55–59. DOI: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i6.299>
5. Слатвінська М. О. Проблеми функціонування позабюджетних обов'язкових цільових фондів в Україні. *East European Scientific Journal*. 2019. No. 1. P. 23–31. URL: <https://eesa-journal.com/ekonomicheskije-nauki/problemi-funkcionuvannya-pozabyudzhethnix-obovyazkovix-cilovix-fondiv-v-ukra%D1%97ni/>
6. Стаття 65. Наглядова рада Пенсійного фонду. *Factor*. URL: <http://surl.li/hzkhri>
7. Дані про середній розмір пенсійної виплати. *Пенсійний фонд України*. URL: <https://www.pfu.gov.ua/statystyka/dani-pro-serednij-rozmir-pensijnoyi-vyplaty/>
8. Рівень безробіття в Україні. *Мінфін*. 2020. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2020/>
9. Видатки та доходи бюджету Фонду. *Пенсійний фонд України*. URL: <https://www.pfu.gov.ua/stataystyka/vydatky-ta-dohody-byudzhetu-fondu/>

REFERENCES

“Dani pro serednii rozmir pensiinoi vyplaty” [Data on the Average Size of the Pension Payment]. *Pensiinyi fond Ukrainy*.

- fond Ukrainy*. <https://www.pfu.gov.ua/statystyka/dani-pro-serednij-rozmir-pensijnoyi-vyplaty/>
- Duchyminska, L. M. “Pryntsypy diialnosti Pensiinoho fondu Ukrainy yak subiekta zapobihannia zlochynam” [Activities Principles of the Pension Fund of Ukraine as the Crime Prevention Subject]. *Visnyk Penitentsiarnoi asotsiatsii Ukrainy*, no. 1 (2019): 118-124. DOI: 10.34015/2523-4552.2019.1.10
- Karpov, D. M., and Kruhlov, V. V. “Vplyv ekonomichnykh i demohrafichnykh faktoriv na realizatsiiu zavdan publichnoho upravlinnia Pensiinyim fondom Ukrainy” [Influence of Economic and Demographic Factors on the Implementation of Tasks of Public Administration by the Pension Fund of Ukraine]. *Rozvytok suchasnoho ukrainskoho suspilstva u sotsiolohichnomu vymiri* (2023): 237-241. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/59ba0b44-7df4-40b4-b050-14a77a95f246/content>
- Latkovskiy, P. P. “Pryntsyp transparentnosti biudzhetu yak vazhlyva skladova bezpeky derzhavy” [The Principle of Budget Transparency as an Essential Component of the National Security]. *Yurydychnyi visnyk*, no. 3 (2019): 56-62. DOI: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i3.938>
- Marushchak, A. V. “Diialnist Pensiinoho fondu Ukrainy yak pozabyudzhethnoho tsilovoho fondu u konteksti reformuvan pensiinoi systemy” [Activity of the Pension Fund of Ukraine as an Extra-Budgetary Trust Fund in the Context of Pension System Reforms]. *Juris Europensis Scientia*, no. 6 (2021): 55-59. DOI: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i6.299>
- “Riven bezrobittia v Ukraini” [Unemployment Rate in Ukraine]. *Minfin*. 2020. <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2020/>
- “Stattia 65. Nahliadova rada Pensiinoho fondu” [Article 65. Supervisory Board of the Pension Fund]. *Factor*. <http://surl.li/hzkhri>
- Slatvinska, M. O. “Problemy funktsionuvannia pozabyudzhethnykh obovyazkovykh tsilyovykh fondiv v Ukraini” [Problems of the Functioning of Extra-budget Mandatory Trust Funds in Ukraine]. *East European Scientific Journal*, no. 1 (2019). <https://eesa-journal.com/ekonomicheskije-nauki/problemi-funkcionuvannya-pozabyudzhethnix-obovyazkovix-cilovix-fondiv-v-ukra%D1%97ni/>
- “Vydatky ta dokhody biudzhetu Fondu” [Expenditures and Revenues of the Fund's Budget]. *Pensiinyi fond Ukrainy*. <https://www.pfu.gov.ua/statystyka/vydatky-ta-dohody-byudzhetu-fondu/>